

САБОРНИК

БИЛТЕН БЕОГРАДСКЕ САБОРНЕ ЦРКВЕ
СВЕТОГ АРХАНГЕЛА МИХАИЛА

НЕДЕЉА, 10. ЈУН 2018, ГОДИНА 19, БР. 39

СТРАСТ ГЊЕВА - ПЛАМЕН ИЗ НОЗДРВА

(Драга браћо и сестре, током овог поста и позива на подвиг очишћења и покајања, указујемо вам на истоимено предавање о. Рафаила (Бољевића), о болести и страсти гнева и злопамћења, којима смо готово сви данас заражени. Због недостатка места, износимо само мали део предавања, уз свесрдну препоруку да путем Интернета послушате ово истински спасоносно предавање)

Гњев - страшна страст и показатељ да човек није разумио Домострој спасења, да није разумио Оваплоћење Божије и његов смисао, оно што му се кроз Оваплоћење даје и нуди, и њему и ближњима... У коријену свих страсти, односно, њиховог владања над нама, јесте неразумијевање Цркве, неразумијевање Бога, тј. Богочовјека Христа. ... Како је већина нас прецизна, браћо и сестре, кад лекар каже да треба радити тако и тако, ми све пратимо дословно. Страшно послушање! Кад бисмо само један дио тог послушања примјенивали и у односу на Бога и Цркву, многи од нас би се и посветили! Па, због недостатка тог послушања Цркви влада и велика болест и владају велике страсти, односно, њихово снажно пројављивање. Кад погледамо данас наше расположење, видимо да међу свима нама данас има много гњева, да смо много раздражљиви, плаховити, јаросни и гневљиви. А, то је сигнал и симптом да се нисмо укључили у живот Цркве на начин како треба и да Дух Свети, Који је Дух мира, кротости, љубави, наде, дуготрпљења, уздржања, благости, утјехе - да Га нема у нама. ...

Примакавши се теми страсти гњева, улазимо дубље и у простор поднебесних духова, а и у простор нашег срца. Амбијент је све гушћи. ... Против страсти гњева - а све страсти су тијесно везане и исходе из страсти гордости - немогуће је борити се без врлине смиреноумља. Уз то, немогуће је борити се без благодати Божије, без енергије Божије, без таворске Свјетлости, коју примамо кроз труд на смиравању, а труд за стицање смиреноумља постиже се кроз САМОУКОРАВАЊЕ, које је једно посебно својство покајања. Због тога, Свети оци, на многим мјестима, говоре да је... покајницима потпуно невојствено да се гњева. Тамо гдје има гњева - нема покајања, тамо гдје има гњева - нема љубави, тамо гдје има гњева - нема самоукоравања. То су потпуно супротни духови. Због тога, борба са духом гњева мора бити снажна, одлучна и бескомпромисна. Јер, борба са духом гњева заправо је борба за спасење

наших душа. ... Ако гњев буде у нама, потогово ако се преточи у злопамћење, такав човек неће наслиједити Царство Божије... **ГНЕВЉИВО СРЦЕ НЕЋЕ ПРИМИТИ БОГ. ЗЛОПАМТЉИВ ЧОВЈЕК НЕЋЕ НАСЛИЈЕДИТИ ЦАРСТВО НЕБЕСКО.** У то га увјеравају и Свети апостоли и Сам Господ и комплетно предање наше Свете Цркве. ... Човек... ако се не исцијели за времена, ако умре у гњеву, ако умре у злопамћењу, не може наслиједити Царство небеско. ... Ослобођен је онај човек који је стекао врлину која је супротна тој страсти, а то је: КРОТОСТ. ... Само смирењем, браћо и сестре, пред Живим и Смиреним Богом, ми можемо да укротимо насртаје страсти и гордости. ...

Стање је врло напето, врло напрегнуто, тако да је свима нама, мањевише, прст на обарачу. При томе, не мислимо буквално на испаливање метка из пиштоља, него из пиштоља ума, односно, из цијеви која је повезана са срцем, па иза руку пуца срце, како рече један пјесник. **МИ ПУЦАМО ГНЕВЉИВИМ ПОМИСЛИМА.** Свака гневљива помисао, уперена на ближњег, јесте ПУЦАЊ и покушај убиства. Свака јарост јесте покушај убиства, сваки гњев јесте својерсно убијање ближњег, а злопамћење је иживљавање над ближњим, над неким ко је већ убијен. Због тога неки Свети оци поистовећују страст гњева са убиством. И, не само Свети оци, него и у Јеванђељу Господ говори да онај ко се гњеви на ближњег ни за шта - да ће бити крив и да ће одговарати као убице. ...

У нашем процесу покајања - то је врло важно, поготово за оне који су кренули, који, кроз исповјест, приступају Светом Причешћу, много је важно да им срце није у гњеву, да није напето, да није наоштрено и кроз гњев усмјерено према ближњем. Јер, таква ситуација никад није добра за примање Свете Тајне, Светога Господа, Светог и кротког, јер у таквом случају, страст гњева може још више да се распламса. Посебно **НИЈЕ ДОБРО ДА НЕКО КО ЈЕ У ЗЛОПАМЋЕЊУ ПРИСТУПА ГОСПОДУ** јер може још више да уђе у тај простор гњева и злопамћења, тако да, са сваким наредним Причешћем, дистанца између њега и Бога буде све већа и већа. Због тога, у процесу покајања, посебно у време поста, а сад је вријеме поста, а поготово поста на води, одмах треба да истумачимо: кад се каже: пост на води, то значи: нема ништа од гњева! Ако су дани строгог поста, нападај на злопамћење! Јер, то су МРСНА ОСЈЕЋАЊА, браћо и сестре! Гњев, страсти - то су све мрсна осјећања, мрсна стања. Човјек кад се налази у њима - он мрси. Није испунио услове поста и, као онај ко је мрсио, и то тешко мрсио, једући - каже један наш отац: пости на води, а дигерице свих оних око њега поједене његовим зубима - он није постио, он је јео људско месо и пио људску крв..., пијући крв ближњег. И, он... прилази Светом путиру да се причести кротким и смиреним Богом. То су страшне ситуације! Такав човек почиње да доживљава велике проблеме - у духовном, а врло често и у тјелесном смислу. Бива изложен великим ударима, и од ближњих, улази у тешке ситуације...

Василије Велики каже, на једном мјесту, да је јарост - **УЖАРЕНО КРЕТАЊЕ КРВИ ОКО СРЦА.** Многи Свети оци говоре буквално на том

соматском нивоу: какве све последице изазива страст гњева. Изливање јарости или изливање страсти гњева покреће читав организам, и духовни и физички. То је једна превисока температура, браћо и сестре. Видите како срце ради у налету гњева: појачан рад срца, нерви, како се крв креће кроз вене и кроз артерије, како крв улијеће у срце и излијеће из њега. А, што из срца излијеће, то мора да се одрази и на јетру, и на плућа, и на желудац, и на мозак.

Колико је људи умрло од злопамћења! Каже: све је било добро, почистило га је срце. А, можда је злопамтио? Можда није опростио? Можда није опростио оцу? Можда није опростио мајци? Можда је, јадан, злопамтио према родитељима? Страшна болест! ...

Треба, браћо и сестре, обратити пажњу на развој страсти. ... Врло је важно РЕАГОВАТИ НА ВРИЈЕМЕ. Кад се страст гњева покрене, кад буде изазвана од неког, ближњег - мада ближњи у тој ситуацији игра улогу заиста ближњег - немаш ближег, у оном суштинском смислу, од оног ко ти помаже да ти буде добро. Јер, ближњи који ти помаже, тиме што ти указује на страст која те одваја од Бога - тај ти је најближи! ... Онај ко ти указује на постојање страсти у теби, конкретно, страсти гњева, тиме што те је увриједио и, на било који начин, испровоцирао страст гњева да се пројави у теби, он ти даје прилику да се исцијелиш. И, треба, како каже авва Зосима, не само да се не разгневиш на њега, није то довољно, него ниси добро поступио ако немаш благодарност према њему, као према некоме кроз кога ти је Бог помогао. Ако му не благодариш - ниси га испоштовао како треба, ни њега, ни Онога Ко је преко њега дјеловао. ... Зато је важно РЕАГОВАТИ ОД САМОГ ПОЧЕТКА, кад се јави први покрет гњева. Најбоље је реаговати тако што нећемо дозволити да гњев, односно, енергија гњева, енергија ђавола, изађе на уста. Ако изађе на уста, кроз ријеч, односно, кроз препирку, таква је ситуација много, много тежа, много опаснија и потребно је много више снаге уложити да би се процес прекинуо. ... Демон хоће да ти отвори уста макар коју ријеч да кажеш јер је пламен изашао - пазите, то је АДСКИ ПЛАМЕН, то није обична ватра, то је духовна ватра, и она излази из самога ада, буквално се пакао шири кроз твоја уста, бацаш пламен, као да те ђаво узме у своје руке и тобом баца адски пламен, палећи људе. Само један гневљивац може да упали мноштво људи! ...

Кад се страст покрене, мноштво подстрека напада на ум. Ако си се зауставио да не кажеш, онда иду помисли: "Реци! Кажи му! Па, како он теби то може да каже?! ОН теби то да каже! Па, реци му ово, реци му оно..." То је једна навала на ум. Ту мора човјек да се наоружа смирењем и самоуковањем. И, Исусовом молитвом јер треба да буде свјестан да, иза свих тих помисли, заправо, стоје демони... Због тога човјек тада не треба да вјерује помислима. ... На крају може да направи ситуацију: да гњев траје и кад одеш кући, да развије причу, па сјутрадан, па прексутра, и тако да направи злопамћење. Да се гњев усели у срце и да тамо траје... (*Наставак на следећој страни*)

Злопамћење значи: гњев који траје. То је много опасно јер он буквално исушује човјека, исушује му и душу, и срце, може да му исуши и тијело...

У НЕДЕЉИ ДРУГОЈ ПО ДУХОВИМА ПРОСЛАВЉАМО:

- 10.(28) Преподобни Никита Исповедник
- 11.(29) Мученица Теодосија Тирска
- 12.(30) Преподобни Исакије Далматски
- 13.(31) Свети апостол Јерма; Свети мученик Ермије
- 14.(01) Свети мученик Јустин Философ; Преподобни Јустин Ђелијски
- 15.(02) Свети Никифор; Св. свештеномученик Еразмо Охридски
- 16.(03) Свети мученик Лукилијан и други с њим

(*Наставак*) У борби против гњева, мора срце бити очишћено. Због тога је Бог и дао Себе. Због тога ми постимо, због тога се причешћујемо. Како можеш срце да очистиш? АКО БОГА УНОСИШ У СРЦЕ. А, како Бога уносиш у срце? Кроз молитву и Свете тајне. Кроз свој труд: *Нећу да се гњевим*, умни напор, умни подвиг, подвиг воље, подвиг срца, подвиг ума, па и тјелесни подвиг, у затварању усана - није то мали подвиг - затворити усне! Не рећи коју ријеч - велики подвиг! И, Бог га тако и сматра. Да држиш уста затворена под налетом гњева - то је као да затвараш врата пред самим духовима ада. Вилицама затвараш врата духовима из поднебесја. ... Господ тај подвиг изузетно цијени: затварање усана, чишћење ума од богоборних и ратоборних помисли и помисли гњева, злопамћења и гњевног осјећања. ...

Ту долазимо до врло важне тачке у методи исцјељења, у терапији, а то је СВЕТОТАЈИНСКИ МОМЕНАТ. Наш подвиг је неопходан услов за спасење, али не и довољан. Свака аскеза, сваки труд, колико год он био благочестив и добро мотивисан, без Светих тајни је недовољан. ... Треба се гњевити против гњева. Гњевиш се на себе гњевног, гњевиш се на помисли гњева, гњевиш се на осјећање гњева, гњевиш се на *онога* ко те подстиче на гњев, а не на ближњег, који ти показује да је гњев у теби. Јер, то је у теби било - он, она, оно ти само показују да си способан да се гњевиш и да имаш тај садржај у срцу. ... А, у труду ће ти помоћи Свето Причешће. ... Оно што нам даје наду и што нас охрабрује јесте присуство Бога испред нас, смиреног, кротког, Који Својим Крстом побиједи гордога ђавола...

Када осетиш да се са твојим умом бори неки други ум, смири се и борба ће престати.
Архимандрит Софронije (Сахаров)

Гњев људски не твори Божију правду.
О. Рафаило

Драга браћо и сестре, на исповест можете долазити свакога дана, током и после јутарњег и вечерњег богослужења или бденија.

Главни и одговорни уредник: протојереј-ставрофор Петар Лукић. Уредник издања: Ивана Радовановић. Тел. храма: 011/2636-684. Факс: 011/2636-566. www.saborna-crkva.com. sabornik@saborna-crkva.com. Тираж: 1000 примерака.